

Ein Hamcanion Llesiant: Adroddiad Blynyddol ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2019 a 31 Mawrth 2020

(Fersiwn Derfynol - Cymeradwywyd y Bwrdd)

Cyfrannu i lefelau llesiant y dyfodol yn ardal Hywel Dda, Cymru a thu hwnt

Cynnwys

Cyflwyniad	3
Ein Datganiad a'n Hamcanion Llesiant	6
Ymgorffori egwyddorion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015	8
Cyflawni ein Hamcanion Llesiant yn ystod 2019/2020	10
Mesur ein cynnydd	27
Gweithio gyda'n Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus a'n Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol	30
Enghreifftiau eraill ar lefel sirol	31
Ein blaenoriaethau o 2020/2021 ymlaen	32
Sylwadau clo	36
Atodiad 1	37
Atodiad 2	40

Cyflwyniad

Rydym ni, Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda (y Bwrdd Iechyd), yn cyhoeddi'r Adroddiad Blynyddol hwn i ddangos y cynnydd a wnaed gennym yn ystod 2019/20 o ran bodloni ein Hamcanion Llesiant a ddiweddarwyd ym mis Tachwedd 2019.

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn pennu dyletswyddau unigol a chyfunol ar gyfer 44 o gyrff cyhoeddus, gan gynnwys Byrddau Iechyd. Mae'r Bwrdd Iechyd yn aelod o dri Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus, un ym mhob un o'n hardaloedd awdurdod lleol, sef Sir Gaerfyrddin, Ceredigion a Sir Benfro. Trwy ein haelodaeth, rydym yn gweithio gydag amrywiaeth o bartneriaid lleol a rhanbarthol ac yn anelu at wella llesiant ein poblogaeth, a hynny trwy gydweithredu a gweithio mewn partneriaeth. Mae'r Ddeddf yn nodi saith nod llesiant cenedlaethol a phum ffordd o weithio y mae'n ofynnol i gyrff cyhoeddus gydweithio â'i gilydd er mwyn mynd i'r afael â nhw. Dyma'r saith nod llesiant:

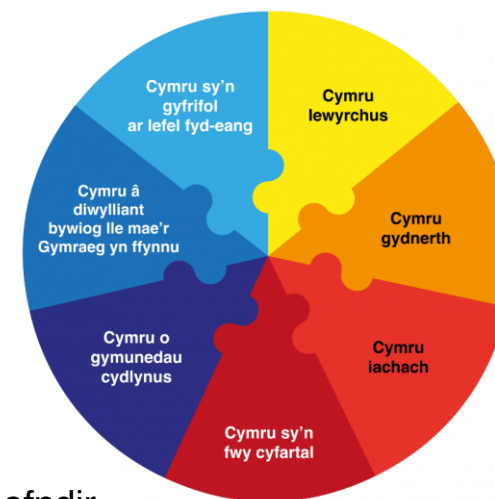
Cymru lewyrchus – lle defnyddir adnoddau mewn modd effeithlon a chymesur (gan gynnwys gweithredu ar y newid yn yr hinsawdd) a sicrhau bod gan bawb swyddi ac nad oes yna dlodi.

Cymru gydnerth – lle rydym yn barod am ddigwyddiadau tebyg i lifogydd ac yn addasu i'r newid yn yr hinsawdd.

Cymru iachach – lle sicrhau yr iechyd corfforol a'r iechyd meddyliol gorau posibl.

Cymru sy'n fwy cyfartal – lle rhoddir cyfle cyfartal i bawb, ni waeth beth yw eu cefndir.

Cymru o gymunedau cydlynus – lle ceir cymunedau diogel sydd wedi'u cysylltu'n dda.

Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu – lle sicrhair bod gennym lawer o gyfleoedd i wneud pethau gwahanol sy'n hyrwyddo diwylliant, treftadaeth a'r Gymraeg.

Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang – lle'r ydym yn meddwl am lesiant byd-eang pobl eraill ledled y byd.

Bwriad y **Saith Nod Llesiant ar gyfer Cymru**, ynghyd â'r **Pum Ffordd o Weithio** a ddarperir gan y Ddeddf, yw cefnogi a darparu gwasanaeth cyhoeddus sy'n diwallu anghenion y genhedlaeth bresennol heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion eu hunain. Yr enw ar hyn yw'r 'egwyddor datblygu cynaliadwy'. Mae yna bum peth y mae angen i gyrff cyhoeddus feddwl amdanynt er mwyn dangos eu bod wedi defnyddio'r egwyddor datblygu cynaliadwy. Gelwir y rhain yn **Bum Ffordd o Weithio**, ac fe'u nodir isod:

Hirdymor

Atal

Integreiddio

Cydweithio

Cynnwys

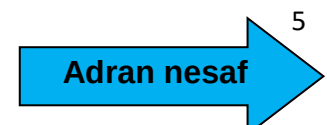
Parhad

Yn y Ddeddf hon, mae unrhyw gyfeiriad at y ffaith bod corff cyhoeddus yn gwneud rhywbeth “yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy” yn golygu bod yn rhaid i'r corff weithredu mewn modd sy'n ceisio sicrhau bod anghenion y presennol yn cael eu diwallu heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion hwythau.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, Rhan 2 'Gwella Llesiant', adran 5 'Yr egwyddor datblygu cynaliadwy', paragraff (1).

Mae [Atodiad 1](#) yn rhoi crynodeb o'r modd y mae Llywodraeth Cymru yn diffinio'r Nodau Llesiant cenedlaethol a'r Pum Ffordd o Weithio, gan fod i rai o'r geiriau ystyr ychydig yn wahanol i'r hyn a ddefnyddir gennym fel arfer efallai.

Bydd gweithredu gofynion y Ddeddf yn cefnogi ymrwymadau deddfwriaethol eraill, er enghraifft Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016, Deddf yr Iaith Gymraeg 1993, Deddf Cydraddoldeb 2010, a Chonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn.

Ein Datganiad a'n Hamcanion Llesiant

Ym mis Tachwedd 2019, aethom ati i ddiweddarau ein Hamcanion Llesiant o 2019/20 ymlaen gan gydnabod bod angen i ni gynyddu a chyflymu ein gwaith i hybu datgarboneiddio a bioamrywiaeth. Nid yw ein Hamcanion Llesiant wedi'u cyfyngu i un canlyniad cenedlaethol yn unig; yn hytrach maent yn cyd-fynd â mwy nag un o'r nodau cenedlaethol. Fodd bynnag, er hwylustod, rydym wedi cysylltu ein hamcan â'r nod lle mae'n debygol y gwelir yr effaith fwyaf.

Amcanion Llesiant y Bwrdd Iechyd o 2019/20 ymlaen	Nodau Llesiant Cenedlaethol Cymru
1. Cynllunio a darparu gwasanaethau i gynyddu ein cyfraniad at garbon isel.	 Cymru lewyrchus
2. Datblygu gweithlu medrus a hyblyg i ddiwallu anghenion newidiol y GIG modern.	 Cymru lewyrchus
3. Hyrwyddo'r amgylchedd naturiol a'r gallu i addasu i'r newid yn yr hinsawdd.	 Cymru gydnherth

4. Gwellu iechyd y boblogaeth trwy atal ac ymyrraeth gynnar, gan gefnogi pobl i fyw bywydau hapus ac iach.	 Cymru iachach
5. Cynnig amrywiaeth o gyfleoedd cyflogaeth a fydd yn cefnogi pobl i wireddu eu potensial.	 Cymru sy'n fwy cyfartal
6. Cyfrannu at lesiant byd-eang trwy ddatblygu rhwydweithiau rhyngwladol a rhannu arbenigedd.	 Cymru sy'n gyfrifol ar lefel byd-eang
7. Cynllunio a darparu gwasanaethau i alluogi pobl i fanteisio ar atebion cymdeithasol a gwyrdd ar gyfer iechyd. Annog cyfranogiad cymunedol trwy gyfrwng y Gymraeg.	 Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu
8. Trawsnewid ein cymunedau trwy gydweithio â phobl, cymunedau a phartneriaid.	 Cymru o gymunedau cydlynus

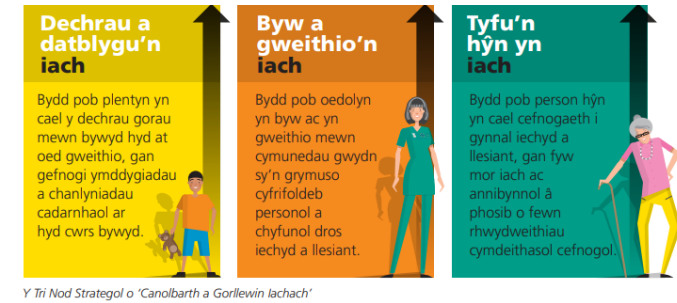
Cyflwyniad	Datganiad Llesiant	Ymgorffori'r egwyddorion	Cyflawni ein Hamcanion Llesiant	Mesur ein cynnydd	Gweithio gyda'n partneriaid yn y sector cyhoeddus	Ein blaenoriaethau o 2020/21 ymlaen	Sylwadau clo	Atodiad 1	Atodiad 2
------------	--------------------	---------------------------------	---------------------------------	-------------------	---	-------------------------------------	--------------	-----------	-----------

Ymgorffori egwyddorion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Mae'r Ddeddf yn greiddiol i'n gwaith cynllunio tymor hwy yn y Bwrdd Iechyd, yn rhan o'n Cynllun Blynyddol/Cynllun Tymor Canolig Integredig yn ogystal â'n strategaeth iechyd a gofal, sef 'Canolbarth a Gorllewin Iachach: Cenedlaethau'r dyfodol yn byw bywydau iach', lle gwnaethom addewidion i sicrhau bod ein gwasanaethau bob amser yn anelu at fod yn ddiogel, yn gynaliadwy, yn hygyrch ac yn garedig. Rydym wedi ymrwmo i gyflawni hynny er mwyn sicrhau ein bod yn gwella iechyd a lles y boblogaeth, waeth beth fo'u hoed neu gyflwr eu hiechyd.

Caiff ein tri nod strategol – dechrau a datblygu'n iach, byw a gweithio'n iach a thyfu'n hŷn yn iach – eu hategu gan y Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol sy'n gosod yr egwyddor datblygu cynaliadwy wrth wraidd ein taith o ran trawsnewid. Mae ein 'Fframwaith Iechyd a Llesiant' yn disgrifio ein huchelgeisiau ar gyfer dyfodol iechyd a llesiant yn ardal Hywel Dda, a'r modd yr ydym yn credu y gallwn wneud newid trawsnewidiol. Mae'n golygu newid y ffordd yr ydym yn gwneud pethau yng ngwasanaethau'r GIG yn ardal Hywel Dda, a newid y modd yr ydym yn chwarae rhan ystyrlon yn yr hyn sy'n digwydd yn ein cymunedau. Y tu hwnt i iechyd a gofal, fodd bynnag, mae'r fframwaith yn cynorthwyo pawb – y cyhoedd, staff a phartneriaid – i chwarae rhan mewn creu iechyd a llesiant yn y gwaith, gartref ac mewn cymunedau lleol. Mae'n ategu ein strategaeth, gan rannu'r weledigaeth a'r nodau i wella iechyd a llesiant mewn gwasanaethau iechyd y mae angen iddynt fod yno pan fyddwn yn sâl a phan fydd arnom angen triniaeth a gofal. Fodd bynnag, mae tystiolaeth yn dangos mai dim ond rhyw 10% y mae'r GIG yn ei gyfrannu i'n hiechyd a'n llesiant cyffredinol yn ystod ein hoes. Mae'r amodau yr ydym yn cael ein geni ynddynt a'r amodau yr ydym yn tyfu, yn gweithio, yn byw ac yn heneiddio ynddynt yn dylanwadu mwy ar hyd ein bywyd a nifer y blynyddoedd y byddwn yn cadw'n iach. Dyna pam yr ydym yn datblygu Model Cymdeithasol o Iechyd a fydd wrth wraidd ein huchelgeisiau hirdymor.

Rydym yn rhannu gweledigaeth o Ganolbarth a Gorllewin lle mae unigolion, cymunedau a'r amgylcheddau y maent yn byw, yn gweithio ac yn chwarae ynddynt yn ymaddasol, yn gysylltiedig ac yn cefnogi ei gilydd. Golyga hyn fod pobl yn wydn, yn fedrus ac yn gallu byw bywydau llawen, iach a phwrrpasol gydag ymdeimlad cryf o berthyn.

Drwy gydol y cyfnod o ymwneud â'n strategaeth 'Canolbarth a Gorllewin Iachach: Cenedlaethau'r dyfodol yn byw bywydau iach', mae'r Bwrdd Iechyd wedi defnyddio'r [Teulu Jones](#) i'n helpu i ystyried ein cynigion a rhoi prawf arnynt.

Rydym wedi defnyddio'r dull gweithredu hwn yn ein Hadroddiad Blynyddol ar Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2019/20 eleni er mwyn i'r nodau yr ydym yn ceisio'u cyflawni dan ein hwyth Amcan Llesiant allu dod yn fyw trwy lygaid ein cleifion a'n cymunedau.

Cyflawni ein Hamcanion Llesiant yn ystod 2019/2020

Er mwyn sicrhau bod y Bwrdd Iechyd yn cyflawni ei ddyletswyddau dan y Ddeddf, mae'n parhau i weithio trwy Grŵp Gorchwyl a Gorffen y Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, sydd â chynrychiolaeth eang o bob rhan o'r sefydliad. Dros y flwyddyn ddiwethaf, mae Grŵp Gorchwyl a Gorffen y Bwrdd Iechyd:

- Wedi datblygu trosolwg o'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol mewn modiwl 'gofal sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn' ar gyfer pob aelod newydd o staff, yn rhan o'u proses sefydlu. Hyd yma, mae dros 1,152 o bobl wedi cael yr hyfforddiant.
- Wedi adolygu'r modd y mae tîm caffael y Bwrdd Iechyd yn ymgorffori egwyddorion y Ddeddf.
- Wedi datblygu gwybodaeth am y Ddeddf i'w rhoi ar ein mewnwyd, sy'n cynnwys cyfeiriadur o brosiectau ac astudiaethau achos i ddangos i staff sut y mae pobl eraill yn ymgorffori'r Ddeddf ac yn ei rhoi ar waith.
- Wedi gweithio gyda'n timau cynllunio i ymgorffori'r Ddeddf ymhellach mewn trefniadau cynllunio ac adrodd sy'n bodoli'n barod.

Yn yr adran nesaf, gwelir detholiad o astudiaethau achos sy'n dangos rhai o'r prosiectau penodol y mae staff y Bwrdd Iechyd wedi bod yn eu cyflawni er mwyn cefnogi ein Hamcanion Llesiant.

Er mwyn dod â'n Hamcanion Llesiant yn fyw trwy lygaid cleifion a chymunedau, rydym hefyd wedi cynnwys enghreifftiau o'r gwahaniaeth y maent wedi'i wneud i aelodau'r 'Teulu Jones'.

Mae'r Bwrdd Iechyd hefyd wedi datblygu cyfeiriadur prosiectau. Mae'n rhoi trosolwg o'r prosiectau sy'n cael eu datblygu neu sydd wedi'u sefydlu yn y Bwrdd Iechyd ac sy'n cynorthwyo i gyflawni ein hwyth Amcan Llesiant.

Amcan Llesiant 1 y Bwrdd Iechyd: Cynllunio a darparu gwasanaethau i gynyddu ein cyfraniad at garbon isel.

“Roedd gwir angen cwpwrdd ffeilio arnom ar y ward a chlywais am y system WarpIT newydd. Es ati i fewngofnodi i'r fewnwyd a gofyn am gwpwrdd, a chyrhaeddodd y cwpwrdd drannoeth. Mae'r system yn hawdd iawn i'w defnyddio ac mae'n wych gweld y gwastraff sy'n cael ei arbed.”

Sioned Jones

✓ Mae **ein rhaglen ar y we – Ailddefnyddio er mwyn Gweithredu ar Wastraff (WarpIT)** – yn galluogi staff i ailddefnyddio unrhyw gelfi ac offer sydd dros ben. Mae'r llwyfan yn galluogi defnyddwyr i ddod o hyd i'r hyn y mae arnynt ei angen, heb orfod gwneud cais i gaffael pethau newydd. Mae hynny'n helpu i arbed arian ac yn well i'r amgylchedd hefyd. Roedd yr arbedion a wnaed o ran carbon, y gwastraff a osgowyd a chyfanswm yr arbedion ariannol a wnaed hyd at fis Mawrth 2020 fel a ganlyn:

CO2 (KG) SAVED

0162979

WASTE AVOIDED (KG)

0042342

TOTAL SAVINGS (£)

0218003

“Mae'n rhaid i fi ddweud bod y pryd bwyd a gefais yn y ffreutur pan oeddwn yn Ysbyty Glangwili y diwrnod o'r blaen yn flasus tu hwnt. Roeddwn yn falch o weld eu bod yn defnyddio cynnyrch o'r ardal leol. Rwyf wedi magu tipyn o bwysau ac wedi bod yn bwyta llawer o brydau parod, felly mae wedi gwneud i fi feddwl am brynu'n lleol a phrynu o'r cigydd lleol.” **Rhys Jones**

Parhad

- ✓ **Mae ein hadrannau arlwygo wedi bod yn cymryd camau cadarnhaol i leihau milltiroedd bwyd.** I gefnogi Diwrnod Cynaliadwyedd y GIG ar 19 Mawrth 2020, aeth adrannau arlwygo'r Bwrdd Iechyd ati i greu bwydlenni ar gyfer ffreuturiau'r staff, yn seiliedig ar gynnyrch Cymreig a chynnyrch o'r ardal leol. Mae ein hadrannau arlwygo hefyd yn cymryd camau cadarnhaol i leihau'r defnydd a wneir o gynwysyddion a deflir ar ôl iddynt gael eu defnyddio unwaith yn unig yn ffreuturiau'r staff – erbyn hyn gall y staff ddod â'u cynwysyddion bwyd (glân!) eu hunain i bob un o'n ffreuturiau os ydynt yn dymuno mynd â bwyd allan o'r ffreutur. Yn gysylltiedig â hynny, trwy gytundeb fframwaith caffael Cymru Gyfan, mae ein llaeth i gyd yn cael ei ddarparu gan gyflenwr o Sir Benfro ac yn teithio lai na deugain milltir i'r ffatri botelu yn Hwlfordd.

Amcan Llesiant 2 y Bwrdd Iechyd: Datblygu gweithlu medrus a hyblyg i ddiwallu anghenion newidiol y GIG modern.

“Rwyf wedi ystyried gyrfa ym maes iechyd erioed, ond doeddwn i ddim yn siŵr a fyddai nyrsio’n addas i fi, ac fel rhiant sengl mae angen i fi ennill incwm. Rwyf newydd glywed am raglen brentisiaethau’r bwrdd iechyd. Mae’n gyfle gwych yn ôl pob golwg i ennill arian a dysgu ar yr un pryd.” **Lianne Thomas**

- ✓ Cafodd **Rhaglen Brentisiaethau Gofal Iechyd y Bwrdd Iechyd** ei lansio ym mis Mai 2019, ac mae’n galluogi’r sawl y mae angen iddynt ennill arian wrth ddysgu i ddod yn nyrsys cofrestredig trwy ddysgu seiliedig ar waith. Yn ystod 2019/20 cafodd 53 o Brentisiaid Gofal Iechyd a 3 Phrentis Gwasanaeth Cyswllt Ymgynghorol i Gleifion eu recriwtio gennym.

Gwylwch ein ffilm fer sy’n bwrw golwg ar ein taith ryfeddol wrth i ni ddod o hyd i Brentisiaid Gofal Iechyd cyntaf Bwrdd Iechyd Hywel Dda:

<https://youtu.be/1-cD8nFfPwc>

- ✓ **Cynhaliodd y Bwrdd Iechyd ei gynhadledd ‘Dyma fi’ gyntaf erioed** mewn cydweithrediad â Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe ar 4 Gorffennaf 2019. Cafodd y gynhadledd ei chynnal gan y Tîm Partneriaethau Strategol, Amrywiaeth a Chynhwysiant, a’r thema oedd amrywiaeth a chynhwysiant yn y gweithle. Diben y gynhadledd oedd codi ymwybyddiaeth o amrywiaeth y staff sy’n gweithio i’r ddau sefydliad, a dangos manteision cael gweithlu amrywiol a phwysigrwydd dileu rhwystrau a chynorthwyo staff i fod gystal ag y gallant fod.

- ✓ [Dolen gyswllt â fideo'r gynhadledd 'Dyma fi'](#). Bu Prif Weithredwr y Bwrdd Iechyd, Steve Moore, yn annerch yn y gynhadledd ac meddai:

“Yn Hywel Dda mae'r arfer o dderbyn pobl wrth wraidd ein gwerthoedd, gan gydweithio â'n gilydd i fod gystal ag y gallwn fod. Pobl yn cydymdrechu.”

- ✓ **Lansiodd y Bwrdd Iechyd yr ymgyrch recriwtio 'Rwyf fi...'** yn ystod hydref 2019. Diben yr ymgyrch oedd rhoi sylw i staff ag ystod eang o nodweddion, gan gynnwys nodweddion gwarchodedig, er mwyn dangos amrywiaeth y Bwrdd Iechyd ac annog amrywiaeth eang o staff i ymgeisio am swyddi – [Dolen gyswllt â'r fideo yma](#)

Amcan Llesiant 3 y Bwrdd Iechyd: Hyrwyddo'r amgylchedd naturiol a'r gallu i addasu i'r newid yn yr hinsawdd.

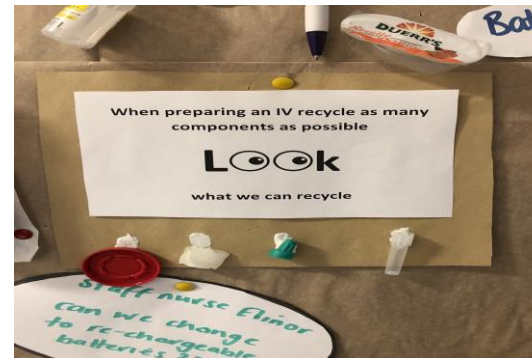

“Gwelais y poster 10 gweithred newid hinsawdd i rieni pan oeddwn yn y clinig. Cefais fy ysbyrdoli ganddo i ystyried sut y gallaf fod yn fwy craff wrth siopa a sut y gallaf aildddefnyddio pethau. Mae angen i fi feddwl am ddyfodol fy mabi, felly roedd y cynghorion yn wych.” **Lianne Thomas**

- ✓ Cafodd yr adnodd **10 Gweithred Newid Hinsawdd i Rieni yn Sir Benfro** ei ddatblygu gan gydweithwyr i ni yn yr Adran Fydwreigiaeth – mae'n dangos sut y gall rhieni newydd gynorthwyo cenedlaethau'r dyfodol. Yn rhan o'r prosiect hwn bu'r Bwrdd Iechyd yn gweithio mewn partneriaeth â Tir Coed, Cyngor Sir Penfro, Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro, Coed Cadw a Pembrokeshire Lamb i blannu 1300 o goed. Dyma ddechrau coetir Sir Benfro ar gyfer babanod Sir Benfro, lle bydd y coed yn cynrychioli nifer y babanod a gaiff eu geni yn y sir bob blwyddyn.

- ✓ Mae wardiau ac Adrannau hefyd yn ymwneud â chodi ymwybyddiaeth o faterion gwyrdd. Bu Ward Myrddin yn Ysbyty Glangwili, Caerfyrddin yn codi ymwybyddiaeth o wastraff clinigol y gellir ei ailgylchu.

Amcan Llesiant 4 y Bwrdd Iechyd: Gwella iechyd y boblogaeth trwy atal ac ymyrraeth gynnar, gan gefnogi pobl i fyw bywydau hapus ac iach.

“Roeddwn yn teimlo’n isel iawn. Roedd hi’n hwyr yn y nos a daeth rhywbeth drosta i. Gwelais hysbyseb ar Facebook am ‘Noddfa gyda’r Hwyr’. Ffoniais y gwasanaeth, roedd hi’n 1.30 y bore, a gwnaethant dawelu fy meddwl. Buom yn sgwrsio am fy nheimpladau ac es i’w gweld nhw drannoeth.” **Rhys Jones**

- ✓ **Lansiodd y Bwrdd Iechyd y gwasanaeth Noddfa gyda’r Hwyr yn Llanelli** ym mis Medi 2019 gan weithio mewn partneriaeth â Heddlu Dyfed-Powys, Cyngor Sir Caerfyrddin, Hafal a Mind. Mae Noddfa gyda’r Hwyr yn wasanaeth iechyd meddwl arloesol i oedolion yn Llanelli, sydd ar gael y tu allan i oriau gwaith arferol. Dyma’r gwasanaeth cyntaf o’i fath yng Nghymru, ac mae ar agor o ddydd Iau i ddydd Sul o 6pm i 2am. Mae’n cynnig mynediad cynnar i gymorth ac yn cynnig noddfa i oedolion y mae perygl y gallai eu hiechyd meddwl ddirywio, pan fo gwasanaethau cymorth eraill ar gau. [Fideo – Noddfa gyda’r Hwyr](#). Mae’r unigolion sydd eisoes yn hysbys i wasanaethau iechyd meddwl craidd ac sy’n defnyddio Noddfa gyda’r Hwyr yn rheolaidd wedi lleihau eu cyswllt â gwasanaethau eilaidd, sy’n golygu ei bod yn bosibl iddynt gael cymorth yn y gymuned (gyda llai o stigma). Mae unigolion yn cysylltu â Noddfa gyda’r Hwyr yn lle hynny ac yn defnyddio technegau hunangymorth. Erbyn diwedd mis Mawrth 2020, roedd 113 o bobl wedi defnyddio’r ganolfan. Dywedodd un defnyddiwr a’i deulu fod y gwasanaeth wedi ‘achub eu bywyd’.
- ✓ Mae **Cymorth o ran Cyflogaeth yn y Gwasanaeth Ymyrryd yn Gynnar mewn Seicosis** yn brosiect ar y cyd rhwng y Bwrdd Iechyd a MIND Cymru. Mae’n darparu Gweithwyr Cymorth o ran Cyflogaeth, sy’n gweithio’n agos gyda phobl ifanc a Therapyddion Galwedigaethol yn y Gwasanaeth Ymyrryd yn Gynnar mewn Seicosis. Nod y cymorth yw gwella canlyniadau pobl ifanc o ran gwaith, addysg a hyfforddiant. Hyd yma, mae 71.9% o’r unigolion sydd wedi defnyddio’r gwasanaeth wedi cael mynediad i waith, addysg neu hyfforddiant. Enillodd y prosiect wobwr yng Ngwobrau GIG Cymru 2019 am ‘Weithio’n Ddi-dor ar draws y Sector Cyhoeddus a’r Trydydd Sector’, ac mae hefyd yn un o dri phrosiect o’r DU sydd wedi cyrraedd rownd derfynol Gwobrau Arloesi mewn Gofal Iechyd 2020.

“Mae fy rhieni’n oedrannus ac yn eiddil. Rwy’n gweithio i ffwrdd yn Birmingham yn ystod yr wythnos ac rwy’n poeni amdanynt o hyd. Mae’r prosiect Delta Connect wedi bod yn wych. Mae wedi trefnu bod fy rhieni’n cael gofal trwy gymorth technoleg, ac erbyn hyn maent yn cael galwadau rheolaidd i holi ynghylch eu lles. Mae gwybod bod cymorth ar gael iddynt pe bai rhywbeth yn digwydd tra ’mod i ffwrdd yn gysur mawr i fi.”

Gareth Jones

- ✓ **Delta Connect** – Mae’r prosiect yn darparu gwasanaeth llinell ofal a theleofal estynedig ar draws Sir Gaerfyrddin, Sir Benfro a Cheredigion. Mae’r prosiect peilot wedi cael ei ariannu gan Gronfa Trawsnewid Llywodraeth Cymru, ac mae wedi’i gwneud yn bosibl i Fwrdd Partneriaeth Gofal Gorllewin Cymru gydweithio er mwyn helpu i lunio dyfodol gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol ar draws y gorllewin.

Nod y prosiect, sef y cyntaf o’i fath yng Nghymru, yw cefnogi system ofal sy’n seiliedig ar atal ac ymyrryd yn gynnar, trwy wneud galwadau ffôn rhagweithiol i holi ynghylch lles pobl. Mae hynny’n gallu helpu i adnabod unrhyw broblemau posibl o ran iechyd a lles cyn gynted ag y bo modd er mwyn sicrhau bod anghenion pobl yn cael eu diwallu’n briodol, gan ddarparu gwasanaeth ymateb arbenigol a chymorth yn y gymuned pryd bynnag y bydd ar unigolyn ei angen. Yn rhan o’r gwasanaeth, mae Delta Connect hefyd yn cynnig pecynnau cymorth hyblyg a gaiff eu teilwra i anghenion penodol unigolyn er mwyn ei helpu i fyw’n annibynnol cyhyd ag y bo modd, gyda gofal trwy gymorth y dechnoleg ddiweddaraf. <http://www.deltawellbeing.org.uk/delta-connect/>

“Wel, mae'r Ganolfan yna yn Aberteifi yn wych. Medrais weld fy meddyg teulu a'r nyrs diabetes, casglu fy mhresgripsiwn a chael sgwrs â'r swyddog llesiant am bethau sy'n digwydd yn y gymuned i'm cadw'n brysur. Mae cael yr holl wasanaethau hyn i gyd yn yr un lle gymaint yn haws nag o'r blaen. Dwi ddim yn hoffi gadael Mari, fy ngwraig, ar ei phen ei hun gan mai fi yw ei phrif ofalwr.” **Alun Jones**

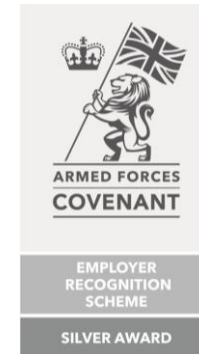

- ✓ **Yn rhan o'n Rhaglen Drawsnewid ar gyfer Canolbarth a Gorllewin Iachach, agorodd Canolfan Gofal Integredig Aberteifi ei drysau i'r cyhoedd ddydd Llun 9 Rhagfyr 2019.** Mae'r ganolfan yn rhan o'n gweledigaeth ar gyfer gwasanaethau gofal integredig a gaiff eu darparu mewn cydweithrediad â chleifion, partneriaid a chymunedau. Mae agor y ganolfan yn arwydd o newid cyfeiriad clir yn y modd yr ydym yn darparu gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol mewn ardal wledig yn bennaf yn yr 21ain ganrif. Yn ogystal â darparu gwasanaeth gofal iechyd modern, addas i'w ddiben sy'n cynnwys practis meddygon teulu, gwasanaeth deintyddol a fferyllfa, bydd y ganolfan newydd yn gartref i ystod o glinigau a gwasanaethau eraill a ddarperir gan y Bwrdd Iechyd, y trydydd sector, yr awdurdod lleol a sefydliadau sy'n bartneriaid i ni.

Amcan Llesiant 5 y Bwrdd Iechyd: Cynnig amrywiaeth o gyfleoedd cyflogaeth a fydd yn cefnogi pobl i wireddu eu potensial.

- ✓ **Cafodd ein cynllun sy'n gwarantu cyfweiliad i aelodau o'r Lluoedd Arfog ei sefydlu ym mis Ionawr 2020.** Mae'r cynllun yn gwarantu cyfweiliad i ymgeiswyr o gymuned y Lluoedd Arfog, sy'n bodloni'r meini prawf gofynnol ar gyfer swydd. Mae'r Bwrdd Iechyd yn rhan o Gynllun Cydnabod Cyflogwyr y Weinyddiaeth Amddiffyn ac mae wedi cael Dyfarniad Arian ar gyfer cyflogwyr sy'n addo, yn dangos neu'n pledio cefnogaeth i'r Weinyddiaeth Amddiffyn a chymuned y Lluoedd Arfog ac y mae eu gwerthoedd yn cyd-fynd â Chyfamod y Lluoedd Arfog.

“Fy mreuddwyd erioed oedd cael bod yn nyrs gofrestredig, ond mae'n anodd ymdopi â phopeth gan mai fi yw gofalwr fy mam. Mae'n wych clywed bod opsiynau hyblyg ar gael, gan gynnwys y fenter 'Meithrin Nyrsys', pan fydd yr amser yn iawn i fi. Doeddwn i ddim yn sylweddoli bod cymaint o gymorth ar gael i ofalwyr. Es i i ddigwyddiad yn ystod yr Wythnos Gofalwyr ac rwy'n aelod o'r grŵp gorchwyl a gorffen sy'n helpu'r Bwrdd Iechyd i lunio Strategaeth ar gyfer Gofalwyr. Bydd y strategaeth yn helpu staff tebyg i fi sy'n ceisio ymdopi â gwaith a chyfrifoldebau gofalu.” **Sioned Jones**

- ✓ **Mae menter 'Meithrin Nyrsys' y Bwrdd Iechyd** yn cynnig llwybr addysg unigryw i Weithwyr Cymorth Gofal Iechyd ar fandiau 2 a 3 ac ymarferwyr cynorthwyol ar fand 4, a dulliau hyblyg o ddod yn nyrs gofrestredig ym mhob maes gan gynnwys gwasanaethau oedolion, iechyd meddwl ac anableddau dysgu a gwasanaethau pediatrig. Mae'r rhaglen hefyd yn cyflawni ein cyfrifoldeb cymdeithasol corfforaethol trwy fuddsoddi yn ein poblogaeth leol a meithrin ein gweithlu ar gyfer y dyfodol. Yn ystod 2019/20 rydym wedi cynorthwyo 35 o weithwyr cymorth gofal iechyd i gofrestru ar gyrsiau nyrsio israddedig, ac mae 32 o staff yn cymryd rhan mewn cyfleoedd datblygiad proffesiynol yn rhan o'r cynllun.

- ✓ **Cafodd ein grŵp gorchwyl a gorffen Cyflogwyr ar gyfer Gofalwyr ei sefydlu yn 2019** er mwyn adnabod a chynorthwyo staff sydd â chyfrifoldebau gofalu y tu allan i'w gwaith. Cynhaliwyd digwyddiadau ym mhob un o'n hysbytai acíwt ym mis Tachwedd 2019 yn ystod y Diwrnod Hawliau Gofalwyr, ac roedd bron 70 o staff yn bresennol ynddynt. Mae'r Bwrdd Iechyd wrthi hefyd yn datblygu Polisi Gofalwyr er mwyn cefnogi staff sy'n ceisio ymdopi â gwaith a gofalu am rywun.

Yn y [clip fideo hwn](#) mae Is-gadeirydd y Bwrdd Iechyd, Judith Hardisty, yn sôn am y modd yr ydym yn ymdrechu i fod yn gyflogwr gofalgwr a'r modd yr ydym am wneud popeth posibl i gynorthwyo staff sydd â chyfrifoldebau gofalu gartref.

Amcan Llesiant 6 y Bwrdd Iechyd: Cyfrannu at lesiant byd-eang trwy ddatblygu rhwydweithiau rhyngwladol a rhannu arbenigedd.

- ✓ Ym mis Hydref 2019 gwnaethom ailymrwymo i'r Siarter ar gyfer **Partneriaethau Iechyd Rhyngwladol yng Nghymru**. Cynhaliwyd seremoni ailymrwymo a dathliad er mwyn i sefydliadau'r GIG ymrwymo o'r newydd i egwyddorion y Siarter, dathlu popeth a gyflawnwyd gan y Siarter a lansio Pecyn Cymorth ar gyfer Gweithredu'r Siarter. Ers hynny, mae llawer o gysylltiadau amrywiol a chynhyrchiol wedi'u sefydlu rhwng sefydliadau'r GIG a'u partneriaid ar draws y byd.

Er enghraifft:

Mae'r **rhaglen Trawsnewid Gwasanaethau Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu** yn parhau i feithrin enw da'n genedlaethol ac yn rhyngwladol am ddatblygu arfer gorau a dulliau arloesol o ddarparu gwasanaethau. Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, mae staff o'r Gyfarwyddiaeth wedi cael eu gwahodd i fynychu cynadleddau yn yr Eidal, Iwerddon, Leeds ac Efrog er mwyn sôn am y rhaglen Trawsnewid Gwasanaethau Iechyd Meddwl. At hynny, mae'r Gyfarwyddiaeth Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu wedi ffurfio grŵp dysgu cydweithredol rhyngwladol gyda'r Weriniaeth Tsiec sydd wrthi ar hyn o bryd yn datblygu ei gwasanaethau iechyd meddwl i oedolion a phlant. Daeth dirprwyon o'r Weriniaeth Tsiec i ymweld â'r Gyfarwyddiaeth ym mis Gorffennaf a mis Rhagfyr er mwyn dysgu mwy am y rhaglen Trawsnewid Gwasanaethau Iechyd Meddwl a'r gwasanaethau iechyd meddwl sy'n cael eu darparu gan ddefnyddio'r arfer gorau. Aeth dirprwyon o'r Bwrdd Iechyd i ymweld â'r Weriniaeth Tsiec hefyd er mwyn dysgu mwy am y modd y mae gwasanaethau iechyd meddwl yn cael eu darparu yno ar hyn o bryd, rhoi cyngor ynghylch datblygu'r gwasanaethau hynny yn y dyfodol, a chywain gwybodaeth am y modd y maent yn gweithio gyda sefydliadau anllywodraethol (y trydydd sector).

Amcan Llesiant 7 y Bwrdd Iechyd: Cynllunio a darparu gwasanaethau i alluogi pobl i fanteisio ar atebion cymdeithasol a gwyrdd ar gyfer iechyd. Annog cyfranogiad cymunedol trwy gyfrwng y Gymraeg.

“Bu’n rhaid i fi fynd i’r ysbyty i gael asesiad ar gyfer dementia. Roedd hi mor braf cael eistedd y tu allan yn yr ardd ddementia yn Ysbyty’r Tywysog Philip. Roedd eistedd yn yr awyr agored a gweld y blodau, yn enwedig y cennin Pedr, yn dod â llawer o atgofion hapus yn ôl i fi.” **Mari Jones**

✓ **Rydym wedi bod yn canolbwyntio ar ddefnyddio mannau gwyrdd ar ein safleoedd trwy brosiectau a arweinir gan y staff**, er budd yr amgylchedd naturiol a lles cleifion a staff. Mae enghreifftiau o’r prosiectau hynny’n cynnwys:

- Menter a ariannwyd gan grant yn Ysbyty Llwynhelyg i adfywio’r ardal awyr agored ar bwys caffi Costa.
- Prosiect ‘Gweirgloddiau Gwych’ sy’n canolbwyntio ar ddull wedi’i reoli o adael i ardaloedd o laswelltir ar y safle dyfu’n wyllt er mwyn annog bioamrywiaeth.
- Adnewyddu’r ardd ddementia yn Ysbyty’r Tywysog Philip, sy’n cael ei hailddylunio er mwyn gwella’r ardal awyr agored i gleifion ac annog bioamrywiaeth.

Yn y lluniau isod mae gwirfoddolwyr o’r Grŵp Iechyd Gwyrdd a gwirfoddolwyr sy’n fyfyrwyr yng Ngholeg Sir Benfro.

- ✓ Cafodd **Rhwydwaith Iechyd Gwyrdd Hywel Dda** ei sefydlu yn 2018 gan ein cydweithwyr yn y Gwasanaeth Lles Seicolegol. Mae'r rhwydwaith yn cyfarfod ddwywaith y flwyddyn ac mae'n rhoi cyfle i staff ddod ynghyd i rannu'r wybodaeth ddiweddaraf a syniadau am brosiectau Iechyd Gwyrdd, cwrdd â sefydliadau partner a chlywed gan siaradwyr allanol er mwyn ysbrydoli ac annog syniadau a phrosiectau newydd ledled y Bwrdd Iechyd. Gan adeiladu ar y gwaith hwn, ym mis Mawrth 2019, bu'r Bwrdd Iechyd yn gweithio gyda Cyfoeth Naturiol Cymru ac Urban Foundry i adolygu dau safle gofal iechyd sylfaenol gyda'r bwriad o gynyddu'r ddarpariaeth o ran mannau gwyrdd. Bu'r adolygiad yn edrych ar ffyrdd o newid y modd y caiff safleoedd gofal iechyd sylfaenol eu rheoli er mwyn cynyddu'r defnydd a wneir o'r awyr agored a'r gwasanaethau y gall eu cynnig i gleifion, staff a'r amgylchedd.
- ✓ Mae **Tîm y Gymraeg** wedi bod yn annog aelodau o staff i ddatblygu eu sgiliau Cymraeg trwy nifer o fentrau. Ymrwymodd y tîm i'r rhaglen 'Cymraeg Gwaith' a oedd yn cynnig ystod o gyrsiau dwys a phreswyl ar lefel mynediad a chanolradd, a hynny'n rhad ac am ddim. Mae'r tîm hefyd wedi sefydlu 'Clwb Clonc' fel prosiect peilot, sy'n gyfle gwych i ddysgwyr ymarfer siarad Cymraeg gyda phobl eraill, ac maent yn awyddus i benodi hyrwyddwyr y Gymraeg mewn adrannau. Mae'r tîm yn parhau i weithredu Safonau'r Gymraeg gan sicrhau bod y Gymraeg yn cael yr un statws â'r Saesneg. Lansiodd y tîm becynnau gwybodaeth sydd ar gael i bob adran/ward ar draws y tair sir er mwyn annog yr arfer o ddefnyddio'r Gymraeg gyda chleifion. Roedd y pecyn yn cynnwys canllawiau amrywiol, taflenni poced, cardiau fflach a chymhorthion i'w rhoi ar y ddesg.

Clwb Clonc

Guto Morgan
Guto.Morgan@wales.nhs.uk

Dewch draw am sgwrs anffurfiol a phaned! Cyfle gwych i ddysgwyr ymarfer eu sgiliau Cymraeg gydag eraill.

Come along for an informal chat and a cuppa! A great opportunity for Welsh learners to practice their Welsh language skills with others.

PRYD? WHEN?

Dydd Iau/ Thursday - 06/02/2020

12:30-13:00

Pob Dydd Iau wedi hynny

Every Thursday thereafter

BLE? WHERE?

Ffreutur

Ysbyty Bronglais Hospital

Canteen

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Hywel Dda
University Health Board

Amcan Llesiant 8 y Bwrdd Iechyd: Trawsnewid ein cymunedau trwy gydweithio â phobl, cymunedau a phartneriaid.

- ✓ **Sefydlwyd y Tîm Delfrydol Anableddau Dysgu** gan grŵp o oedolion ag anableddau dysgu, gyda chymorth gwasanaethau eiriolaeth Pobl yn Gyntaf. Sefydlwyd y grŵp er mwyn darparu cyngor a chymorth i Grŵp y Rhaglen Anableddau Dysgu (grŵp strategol o reolwyr gwasanaeth o faes Iechyd a Gofal Cymdeithasol ar draws y tair sir, sef Sir Gaerfyrddin, Ceredigion a Sir Benfro). Cyhoeddodd y Tîm Delfrydol [Siarter Anableddau Dysgu](#) ac enillodd wobr yn y categori 'Grymuso pobl i gyd-gynhyrchu eu gofal' yng Ngwobrau GIG Cymru ym mis Hydref 2019. Isod mae llun o rai o'r aelodau.

- ✓ **Roedd ymwybyddiaeth ddiwylliannol yn ffocws allweddol yn y sesiynau Ymwybyddiaeth o Amrywiaeth** a gynhaliwyd gan y Bwrdd Iechyd ac a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn. Cafodd staff y Bwrdd Iechyd a chydweithwyr o sefydliadau allanol a ddaeth i'r sesiynau gyfle i ddysgu am y profiad o fod yn geisiwr lloches a myfyrio ynghylch y profiad hwnnw. Gwnaeth y sesiynau hefyd godi ymwybyddiaeth o'r gwaith sy'n parhau yn y Bwrdd Iechyd i gefnogi'r Cynllun Adsefydlu Pobl Agored i Niwed a Phobl o Syria. Cafodd y sesiynau eu cynnal mewn partneriaeth â Thîm Cymorth Lleiafrifoedd Ethnig ac Ieuenctid Cymru a daeth 62 o bobl iddynt.

COVID-19

- ✓ **Gweithio mewn partneriaeth wrth ymateb i COVID-19** – Wrth ymateb i'r cymorth hael a gynigiwyd mae'r Bwrdd Iechyd, yr awdurdodau lleol sy'n bartneriaid i ni a'r trydydd sector wedi bod yn cydweithio er mwyn adlewyrchu'r ysbryd cymunedol rhagorol a helpu'r bobl sydd fwyaf agored i niwed.

Gan gydnabod y rhan hanfodol y mae gwirfoddolwyr a chymorth gan fusnesau, sefydliadau a mudiadau lleol yn ei chwarae, **sefydlwyd Gwirfoddoli i helpu eich GIG lleol** gan ofyn am wirfoddolwyr i gyflawni tasgau syml ond pwysig megis cludo offer, bwyd a meddyginiaeth a chynorthwyo gwasanaethau a staff mewn ysbytai. Sefydlwyd **Gwirfoddoli i helpu eich gwasanaethau gofal cymdeithasol lleol, y trydydd sector a chymunedau lleol** hefyd er mwyn cydlynu'r holl gymorth a gynigiwyd i helpu gwasanaethau gofal cymdeithasol a phobl unig ac agored i niwed mewn cymunedau. Roedd y gweithgareddau'n cynnwys casglu meddyginiaeth, casglu siopa a/neu ddarparu cymorth dros y ffôn i'r sawl sydd wedi colli eu cysylltiadau emosiynol a chymdeithasol arferol.

- ✓ **Bu Tîm Elusennau Hywel Dda** yn gweithio gyda'r sector cyhoeddus, y trydydd sector a'r sector preifat i reoli rhoddion yn y ffordd fwyaf effeithlon er mwyn sicrhau'r canlyniadau gorau i gleifion a staff. Datblygwyd rhestr 'Wish List' ar Amazon lle'r oedd modd i'r cyhoedd brynu eitemau yr oedd eu hangen yn fawr.

Er bod yr enghreifftiau uchod yn cyfeirio at brosiectau penodol sy'n cyfrannu i'r Amcanion Llesiant unigol, mae'r gwaith o gyflawni ein Strategaeth Iechyd a Gofal yn parhau i ymgorffori egwyddorion y Ddeddf ac mae mwy o enghreifftiau i'w gweld ar y dudalen nesaf:

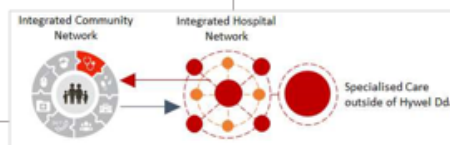
Ein taith o ran Trawsnewid hyd yn hyn wrth gyflawni ein Strategaeth Iechyd a Gofal

Our Integrated Community Network

- Community pharmacy enhancements including triage and treat, walk-in centres & information pods
- Provision of social prescribing as a GP cluster priority supporting alternative ways to take an active role in own health & well-being
- Advanced Paramedic Practitioners working in Health Board managed GP practices in collaboration with Wales Ambulance Service Trust
- Implementation of integrated Community & Primary Care multi-disciplinary team working including enhanced Advanced Health Practitioner roles
- Transformation Fund enabled innovation - Proactive Tech Enabled Care / Crisis Response Service / Connections 4 All

Our Health & Well-Being Centres

- Opening of Aberaeron and Cardigan Health and Wellbeing Centres offering a range of health and well-being services and support
- Provision of hub & spoke virtual pulmonary rehabilitation in local communities to be extended for multi-morbidity rehabilitation
- Provision of chronic condition management through the Expert Patient Programme (Foodwise; Diabetes first steps; weight management)
- Progress towards delivery of showcase social model for health at the Llanelli Wellness Village development
- Business case submitted to Welsh Government for Cross Hands Health and Wellbeing Centre

Our Hospital Network

- Front door therapy services established at all 4 acute hospital sites
- Development of the "Bronglais General Hospital: Delivering Excellent Rural Acute Care" strategy
- Development of Ambulatory Care units promoting new roles – Physicians Associates, Advanced Nurse & Paramedic practitioners
- Development of rehabilitation and reablement units at our acute hospitals with a focus on frailty
- Collaborative care model development for older people with a mental health and medical presentation
- Agreement on acute trauma model as part of national Major Trauma Network

Our Mental Health and Learning Disability Care & Support Network

- Development of the Gorwelion 24hr Community Mental Health Centre including place of safety and peer mentoring roles
- Opening of the Mental Health Twilight Sanctuary in Llanelli jointly with MIND, Hafal, Welsh Ambulance Service Trust and Local Authority
- The pilot of a Learning Disabilities Intensive Support Team to support people at home, avoiding unnecessary admissions
- The Learning Disability "Dream Team" development of a charter to explain what matters most to people with a learning disability
- Enhancement of Psychological Therapy service provision and access
- Development of Primary Mental Health Practitioner roles
- The development of pilot collaborative care model in Bronglais Hospital to bring together the acute and mental health teams for older people with a mental health and acute medical presentation

Mesur ein cynnydd

Yn ystod 2019/2020 rydym wedi parhau i weithio trwy ein Grŵp Gorchwyl a Gorffen mewnol, sydd wedi adolygu ein dull gweithredu fel sefydliad ac sydd wedi cysylltu ein hamcanion â phortffolios gwaith Cyfarwyddwyr Gweithredol penodol fel yr amlinellir isod. Er bod meysydd penodol wedi'u clustnodi i bortffolios Cyfarwyddwyr Gweithredol penodol, maent yn Gyfarwyddwyr "arweiniol" a disgwylir y bydd pob adran yn y Bwrdd Iechyd yn gweithio i gyflawni'r amcanion fel y bo'n briodol.

Workforce planning and development

- Develop a skilled and flexible workforce to meet the changing needs of the modern NHS.
- Offer a diverse range of employment opportunities which support people to fulfil their potential.

Environment and climate change

- Plan and deliver services to increase our contribution to low carbon.
- Promote the natural environment and capacity to adapt to climate change.

Our well-being objectives – Contributing to future well-being in Hywel Dda, Wales and beyond

A prosperous
Wales

A resilient
Wales

A healthier
Wales

A more
equal Wales

A globally
responsible
Wales

A Wales of vibrant
culture and
thriving Welsh
language

A Wales of cohesive
communities

Early intervention and prevention

- Improve population health through prevention and early intervention, supporting people to live happy and healthy lives.
- Plan and deliver services to enable people to participate in social and green solutions for health. Encouraging community participation through the medium of Welsh.

Collaboration, involvement and integration

- Transform our communities through collaboration with people, communities and partners.
- Contribute to global well-being through developing international networks and sharing of expertise.

Cynhaliodd Archwilydd Cyffredinol Cymru adolygiad ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda yn ystod y cyfnod rhwng mis Mawrth 2019 a mis Awst 2019. Canfu'r archwiliad ein bod fel Bwrdd Iechyd wedi parhau i ymgorffori'r egwyddor datblygu cynaliadwy trwy ein gwaith gyda phartneriaid ar y Rhaglen Addysg i Gleifion. Daeth yr Archwilydd i'r casgliad hwn oherwydd y cynnydd a wnaed o safbwynt sicrhau bod ein dull gweithredu corfforaethol yn adlewyrchu'r angen am ddatblygu cynaliadwy mewn amgylchedd ariannol heriol. Nodwyd hefyd ein gwaith gyda phartneriaid i gyflawni'r Rhaglen Addysg i Gleifion, sy'n canolbwyntio'n gryf ar waith atal.

Ym mis Hydref 2019 gwnaethom ymateb i lythyr gan Gomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol, gan roi enghreifftiau o'r modd y mae ein sefydliad yn gweithredu'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn ein gwaith comisiynu a chaffael corfforaethol, a'r modd yr ydym wedi cymryd rhan mewn gweithdai a thrafodaethau i rannu gwybodaeth a phrofiadau.

Mae'r tabl yn [Atodiad 2](#) yn dangos y cysylltiad rhwng ein Hamcanion Llesiant ni a Dangosyddion Cenedlaethol Cymru ac yn darlunio'r cyfraniad y byddant yn ei wneud i ganlyniadau cenedlaethol ar gyfer poblogaeth Cymru. (Bwriad y dangosyddion cenedlaethol yw dangos y canlyniadau i Gymru a'i phobl, a fydd yn helpu i ddangos cynnydd tuag at gyflawni'r saith nod llesiant).

Defnyddio adnoddau cyfredol i gefnogi ein Hamcanion Llesiant

Mae'r Ddeddf yn mynnu ein bod yn cyhoeddi datganiad sy'n egluro sut y byddwn, fel corff cyhoeddus, yn sicrhau bod adnoddau'n cael eu dyrannu bob blwyddyn i'r gwaith o gyflawni ein Hamcanion Llesiant. Gan fod ein Hamcanion Llesiant yn cyd-fynd â Chynllun Blynyddol y Bwrdd Iechyd, a'u bod yn rhan annatod ohono, nid ydym wedi clustnodi na dyrannu adnoddau ariannol penodol. Mae ymgorffori egwyddorion y Ddeddf wedi bod yn flaenoriaeth i ni, sy'n golygu bod cyd-fynd â'r Pum Ffordd o Weithio a chyflawni'r Amcanion Llesiant yn rhan annatod o'r modd yr ydym yn gweithio o ddydd i ddydd.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi enwebu Cyfarwyddwr Gweithredol a Swyddog presennol i gynnal trosolwg o'r gwaith sy'n ymwneud â'r Ddeddf ac i fod yn "Hyrwyddwyr" Cenedlaethau'r Dyfodol. Mae ein "Hyrwyddwyr" Cenedlaethau'r Dyfodol yn staff sydd wedi bod yn gweithio i'r Bwrdd Iechyd ers amser, ac mae'r gwaith partneriaeth sy'n gysylltiedig â gweithredu'r Ddeddf wedi cael ei ymgorffori yn eu rolau a'u cyfrifoldebau presennol.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi ymrwymo i ddefnyddio'r Ddeddf yn ei brosesau gwneud penderfyniadau, er mwyn cyfrannu at wella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Rydym wedi parhau i weithio gyda'n cydweithwyr corfforaethol i godi ymwybyddiaeth o'r Ddeddf, gan gynnwys Swyddogion Adrodd/Cyfarwyddwyr Gweithredol, fel y gallant dynnu sylw'n benodol at yr agweddau perthnasol mewn adroddiadau i'n Bwrdd, Pwyllgorau, Is-bwyllgorau a Grwpiau.

Cyflwyniad	Datganiad Llesiant	Ymgorffori'r egwyddorion	Cyflawni ein Hamcanion Llesiant	Mesur ein cynnydd	Gweithio gyda'n partneriaid yn y sector cyhoeddus	Ein blaenoriaethau o 2020/21 ymlaen	Sylwadau clo	Atodiad 1	Atodiad 2
------------	--------------------	--------------------------	---------------------------------	-------------------	--	-------------------------------------	--------------	-----------	-----------

Gweithio gyda'n Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus a'n Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol

Mae'n ofynnol yn statudol i'r Bwrdd Iechyd gyfrannu i waith y Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus a'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol i drawsnewid y modd y caiff gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol eu darparu.

Cafodd y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol ei sefydlu er mwyn gweithredu Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Ymhlith aelodau'r Bartneriaeth a Phartneriaeth Gofal ehangach Gorllewin Cymru y mae uwch-swyddogion gweithredol ac Is-gadeirydd y Bwrdd Iechyd, Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol ac Aelodau Gweithredol o Gyngor Sir Caerfyrddin, Cyngor Sir Ceredigion a Chyngor Sir Penfro, uwch-gynrychiolwyr o'r sector tai a'r sector addysg, a darparwyr gofal yn y trydydd sector, gofalwyr a phobl sydd ag anghenion o ran gofal. Mae gan y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol gyfrifoldeb strategol i sicrhau bod gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol yn cael eu hintegreiddio ar draws y rhanbarth. Mae partneriaid yn gweithredu rhaglen drawsnewid uchelgeisiol ym maes iechyd a gofal yng ngorllewin Cymru, sy'n cyd-fynd ag amcanion Cymru Iachach. Daw cyllid ar gyfer y Bartneriaeth o Gronfa Trawsnewid a Chronfa Gofal Integredig Llywodraeth Cymru yn bennaf, ac mae ei gwaith yn ategu ystod o fentrau ar draws y rhanbarth a gaiff eu hariannu trwy amryw ddulliau megis cyllid Clwstwr, cyllid Trawsnewid Iechyd Meddwl, Cefnogi Pobl, cyllid Gofalwyr a'r Grant Plant a Chymunedau ochr yn ochr â chyllidebau craidd asiantaethau partner.

Mae'r canlynol ymhlith cyflawniadau allweddol y flwyddyn ddiwethaf:

- ✓ Lansio tair rhaglen newid strategol dan faner 'Gorllewin Cymru Iachach', a gefnogir gan gyllid gwerth £12 miliwn o Gronfa Trawsnewid Llywodraeth Cymru
- ✓ Rhaglen **Connect**, sy'n rhaglen genedlaethol flaenllaw, a weithredir mewn partneriaeth â Llesiant Delta Wellbeing. Mae'n darparu gwasanaeth galwadau rhagweithiol i rai o'n trigolion mwyaf agored i niwed, ac ymateb sydyn i unrhyw broblemau cyn bod angen ymyrraeth fwy aciwt

- ✓ Darpariaeth **ymateb mewn argyfwng** ar draws y rhanbarth, sy'n darparu cymorth meddygol a chymdeithasol i bobl ag anghenion meddygol byrdymor, yn eu cartrefi eu hunain
- ✓ Y rhaglen **Cysylltu Pobl, Cymunedau Caredig** sy'n hybu dinasyddiaeth weithgar ac yn cyflwyno dull gweithredu'r fenter 'Cysylltu â Charedigrwydd' ar draws gorllewin Cymru, sy'n annog ac yn cynorthwyo cymunedau i ofalu am ei gilydd
- ✓ Parhau i gyflwyno ystod eang o fentrau trwy'r Gronfa Gofal Integredig, gan gynnwys **gwasanaethau pen blaen ysbyty** sy'n helpu i osgoi achosion o dderbyn pobl i'r ysbyty yn ddiangen; a **chynlluniau a arweinir gan y trydydd sector, sy'n ceisio helpu pobl i adael yr ysbyty'n gynt** a dychwelyd i'w cartrefi gyda chymorth canolraddol
- ✓ Cytuno ar **fframwaith datblygiad proffesiynol a rhaglen ddysgu ar gyfer comisiynwyr** ar draws asiantaethau partner

Enghreifftiau eraill ar lefel sirol

Yn **Sir Benfro**. [Dolen gyswllt â gwefan Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Benfro](#)

Yn **Sir Gaerfyrddin**. [Dolen gyswllt â Gwefan Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Gâr](#)

Yng **Nggheredigion**. [Dolen gyswllt â Gwefan Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion](#)

Ein blaenoriaethau o 2020/2021 ymlaen

Y flaenoriaeth ar gyfer y flwyddyn sydd i ddod fydd sicrhau bod ein Hamcanion Llesiant a ddiweddarwyd yn cael eu hymgorffori yn ein sefydliad trwy ein harweinwyr gweithredol, rhaglen o godi ymwybyddiaeth y staff, a gwaith hyrwyddo cyfeiriadur o brosiectau a syniadau arloesol sy'n dangos meysydd arfer da (er enghraifft, ein Rhwydwaith Iechyd Gwyrdd).

Amcan Llesiant y Bwrdd Iechyd	Nodau Llesiant Cenedlaethol Cymru	Gweithio gyda'n Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus a phartneriaid eraill
Cynllunio a darparu gwasanaethau i gynyddu ein cyfraniad at garbon isel. Datblygu gweithlu medrus a hyblyg i ddiwallu anghenion newidiol y GIG modern.	 Cymru Iewyrchus	- Gwneud y mwyaf o gyfleoedd i bobl a llefydd yn rhannau trefol a gwledig ein sir (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Gâr) - Galluogi pobl i greu ac i fanteisio ar gyfleoedd ac ymateb i heriau drwy gydol eu bywydau drwy wella sgiliau galwedigaethol a sgiliau bywyd, meithrin hyder a galluogi pobl i ymateb yn gadarnhaol i newid (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion) - Gweithio tuag at Sir gytbwys ei hamgylchedd sy'n Niwtral o ran Carbon gyda nod hirdymor o ddod yn gadarnhaol o ran carbon (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Benfro) - Ymrwymiad ar draws y BGC i ddatblygu Fframwaith Trawsnewid Recriwtio a Chyflogaeth i gefnogi pobl i weithio yn Sir Benfro (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Benfro)

Amcan Llesiant y Bwrdd Iechyd	Nodau Llesiant Cenedlaethol Cymru	Gweithio gyda'n Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus a phartneriaid eraill
Hyrwyddo'r amgylchedd naturiol a'r gallu i addasu i'r newid yn yr hinsawdd.	 Cymru gydnherth	• Bod gan bobl ansawdd bywyd da, a'u bod yn gwneud dewisiadau iachus am eu bywydau a'u hamgylchedd (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Gâr) • Creu cymunedau amgylcheddol gyfrifol a diogel sy'n medru addasu ac ymateb i effeithiau newid hinsawdd (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion) • Dathlu'r awyr agored a defnyddio'r ased allweddol hon i gefnogi pob elfen mewn llesiant unigol a chymunedol (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Benfro) • Cynhyrchu Asesiad Risg Amgylcheddol a Newid yn yr Hinsawdd a datblygu mesurau priodol i ymateb (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Benfro) • Gweithio tuag at Sir gytbwys ei hamgylchedd sy'n Niwtral o ran Carbon gyda nod hirdymor o ddod yn gadarnhaol o ran carbon (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Benfro)
Gwella iechyd y boblogaeth trwy atal ac ymyrraeth gynnar, gan gefnogi pobl i fyw bywydau hapus ac iach.	 Cymru iachach	• Bod pobl yn cael yr help priodol ar yr amser iawn; yn ôl y gofyn (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Gâr) • Galluogi pobl i fyw bywydau gweithgar, hapus ac iach drwy gefnogi iechyd corfforol a meddyliol a gwella llesiant drwy hyrwyddo ffyrdd iach o fyw (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion) • Galluogi pob plentyn i gael y dechrau gorau mewn bywyd. Cefnogi parodrwydd rhieni drwy ymyrraeth gynnar, goresgyn anghydraddoldeb, a hybu dysgu cyfannol (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion) • Dathlu'r awyr agored a defnyddio'r ased allweddol hon i gefnogi pob elfen mewn llesiant unigol a chymunedol (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Benfro)

Amcan Llesiant y Bwrdd Iechyd	Nodau Llesiant Cenedlaethol Cymru	Gweithio gyda'n Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus a phartneriaid eraill
Cynnig amrywiaeth o gyfleoedd cyflogaeth a fydd yn cefnogi pobl i wireddu eu potensial.	 Cymru sy'n fwy cyfartal	- Gwneud y mwyaf o gyfleoedd i bobl a llefydd yn rhannau trefol a gwledig ein sir (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Gâr) - Galluogi pobl i greu ac i fanteisio ar gyfleoedd ac ymateb i heriau drwy gydol eu bywydau drwy wella sgiliau galwedigaethol a sgiliau bywyd, meithrin hyder a gallogi pobl i ymateb yn gadarnhaol i newid (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion) - Ymrwymiad ar draws y BGC i ddatblygu Fframwaith Trawsnewid Recriwtio a Chyflogaeth i gefnogi pobl i weithio yn Sir Benfro (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Benfro)
Cyfrannu at lesiant byd-eang trwy ddatblygu rhwydweithiau rhyngwladol a rhannu arbenigedd.	 Cymru sy'n gyfrifol ar lefel byd-eang	Gweithio tuag at Sir gytbwys ei hamgylchedd sy'n Niwtral o ran Carbon gyda nod hirdymor o ddod yn gadarnhaol o ran carbon (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Benfro)
Cynllunio a darparu gwasanaethau i alluogi pobl i fanteisio ar atebion cymdeithasol a gwyrdd ar gyfer iechyd.	 Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu	- Bod gan bobl ansawdd bywyd da, a'u bod yn gwneud dewisiadau iachus am eu bywydau a'u hamgylchedd (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Gâr) - Dathlu'r awyr agored a defnyddio'r ased allweddol hon i gefnogi pob elfen mewn llesiant unigol a chymunedol (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Benfro)

Amcan Llesiant y Bwrdd Iechyd	Nodau Llesiant Cenedlaethol Cymru	Gweithio gyda'n Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus a phartneriaid eraill
Trawsnewid ein cymunedau trwy gydweithio â phobl, cymunedau a phartneriaid.	 Cymru o gymunedau cydlynus	• Pobl, llefydd a sefydliadau sydd wedi'u cysylltu'n gadarn, sy'n gallu addasu i newid (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Gâr) • Creu amodau addas fel y gall cymunedau gefnogi unigolion o bob cefndir i fyw bywydau annibynnol a chyflawn (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion) • Galluogi cymunedau i ffynnu, i fod yn gynaliadwy ac yn gysylltiedig trwy gefnogi'r broses o drawsnewid rhagolygon economaidd (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ceredigion) • Trawsnewid patrymau traddodiadol o ddarparu gwasanaethau a mynediad drwy ddefnyddio atebion arloesol a thechnoleg, creu cyswllt a gwella cwrdd (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Benfro) • Galluogi'r gymuned i gymryd rhan drwy ddinasyddiaeth weithgar a mentrau cymunedol (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Benfro) • Ymgymryd ag ymarfer mapio ein cymunedau, i gynnwys yr asedion a'r seilwaith ffisegol, naturiol a diwylliannol, a'r rhwydweithiau cymdeithasol ffurfiol ac anffurfiol o'u mewn (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Benfro) • Dull cydlynol y BGC o ymwneud ystyrlon gan gymunedau, ymgynghori a rhannu gwybodaeth (Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Benfro)

Sylwadau clo

Mae ein Hamcanion Llesiant a ddiweddarwyd wedi cynyddu ein cymhelliant a'n brwdfrydedd i greu newid yn awr ac yn y dyfodol. Gyda chymorth ein Cyfarwyddwyr Gweithredol arweiniol, ein staff a'n partneriaid, rydym yn hyderus y bydd ein hymdrechion i weithio a meddwl yn wahanol yn llwyddo.

Mae'r adroddiad blynyddol hwn yn adlewyrchu'r gwaith a gyflawnwyd hyd at ddiwedd mis Mawrth 2020, ychydig cyn y newid ffocws sylweddol a oedd yn ofynnol er mwyn ymateb i'r pandemig COVID-19. Mae'r cydweithio rhwng gwasanaethau cyhoeddus, y trydydd sector, ein staff a'n cymunedau yn gryfach nag erioed ac mae'n darparu sylfaen gadarn ar gyfer ein gwaith parhaus i weithredu'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.

Mewn ymateb i'r cymorth hael a gynigiwyd yn ystod y pandemig COVID-19 mae'r Bwrdd Iechyd, yr awdurdodau lleol sy'n bartneriaid i ni a'r trydydd sector wedi bod yn cydweithio er mwyn sicrhau bod yr ysbryd cymunedol rhagorol hwn yn helpu'r bobl sydd fwyaf agored i niwed ac yn cefnogi gwasanaethau'r GIG a gwasanaethau gofal cymdeithasol yn lleol.

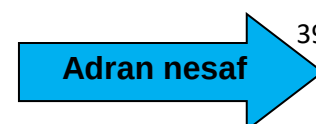
Atodiad 1

Nodau Llesiant Cenedlaethol Cymru	Y diffiniad swyddogol a ddefnyddir gan Lywodraeth Cymru
 Cymru lewyrchus	Cymdeithas arloesol, gynhyrchiol, carbon isel sy'n cydnabod y terfynau sydd ar yr amgylchedd byd-eang ac sydd, o ganlyniad, yn defnyddio adnoddau mewn modd effeithlon a chymesur (gan gynnwys gweithredu ar newid yn yr hinsawdd); ac sy'n datblygu poblogaeth fedrus ac addysgedig mewn economi sy'n cynhyrchu cyfoeth ac yn cynnig cyfleoedd cyflogaeth, gan ganiatáu i bobl fanteisio ar y cyfoeth a gynhyrchir drwy gael gafael ar waith addas.
 Cymru gydnherth	Cenedl sy'n cynnal ac yn gwella amgylchedd naturiol bioamrywiol gydag ecosystemau iach gweithredol sy'n cynnal cydnherthedd cymdeithasol, economaidd ac ecolegol ynghyd â'r gallu i addasu i newid (er enghraifft newid yn yr hinsawdd).
 Cymru iachach	Cymdeithas lle mae llesiant corfforol a meddyliol pobl cystal â phosibl a lle deallir dewisiadau ac ymddygiadau sydd o fudd i iechyd yn y dyfodol.

 Cymru sy'n fwy cyfartal	Cymdeithas sy'n galluogi pobl i gyflawni eu potensial ni waeth beth fo'u cefndir neu eu hamgylchiadau (gan gynnwys eu cefndir a'u hamgylchiadau cymdeithasol-economaidd).
 Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang	Cenedl sydd, wrth iddi wneud unrhyw beth i wella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru, yn ystyried a allai gwneud peth o'r fath gyfrannu'n gadarnhaol at lesiant byd-eang.
 Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu	Cymdeithas sy'n hyrwyddo ac yn gwarchod diwylliant, treftadaeth a'r Gymraeg ac sy'n annog pobl i gyfranogi yn y celfyddydau, a chwaraeon a gweithgareddau hamdden.
 Cymru o gymunedau cydlynus	Cymunedau atyniadol, hyfyw a diogel sydd â chysylltiadau da.

Ceir pum peth y mae angen i gyrff cyhoeddus feddwl amdanynt er mwyn dangos eu bod wedi dilyn yr egwyddor datblygu cynaliadwy. Mae'r rhain i'w gweld yn y tabl isod.

Pum Ffordd o Weithio	
 Hirdymor Long Term	Edrych i'r tymor hir fel nad ydym yn peryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion eu hunain.
 Atal Prevention	Deall achosion sylfaenol problemau er mwyn eu hatal rhag digwydd.
 Cydweithio Collaboration	Gweithio gydag eraill mewn ffordd gydweithredol i ddod o hyd i atebion cynaliadwy a rennir.
 Cynnwys Involvement	Cynnwys pobl yn y penderfyniadau sy'n effeithio arnynt, gan sicrhau bod y bobl hynny'n adlewyrchu amrywiaeth ein hardal.
 Integreiddio Integration	Cymryd ymagwedd integredig fel ein bod yn ystyried sut y gallai ein hamcanion llesiant effeithio ar bob un o'r nodau llesiant, ac ar amcanion cyrff cyhoeddus eraill.

Atodiad 2

Amcanion Llesiant Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda	Cyfraniad i'r Dangosyddion Cenedlaethol
Cynllunio a darparu gwasanaethau i gynyddu ein cyfraniad at garbon isel.	4, 12, 13, 14, 33, 41, 42
Datblygu gweithlu medrus a hyblyg i ddiwallu anghenion newidiol y GIG modern.	8, 16, 20, 21
Hyrwyddo'r amgylchedd naturiol a'r gallu i addasu i'r newid yn yr hinsawdd.	4, 12, 14, 15, 33, 41, 42, 43, 44
Gwella iechyd y boblogaeth trwy atal ac ymyrraeth gynnar, gan gefnogi pobl i fyw bywydau hapus ac iach.	2, 23, 29, 38, 42, 43, 44
Cynnig amrywiaeth o gyfleoedd cyflogaeth a fydd yn cefnogi pobl i wireddu eu potensial.	16, 17, 20, 21
Cyfrannu at lesiant byd-eang trwy ddatblygu rhwydweithiau rhyngwladol a rhannu arbenigedd.	41, 42, 46
Cynllunio a darparu gwasanaethau i alluogi pobl i fanteisio ar atebion cymdeithasol a gwyrdd ar gyfer iechyd. Annog cyfranogiad cymunedol trwy gyfrwng y Gymraeg.	12, 14, 23, 24, 35, 36, 37, 39, 40
Trawsnewid ein cymunedau trwy gydweithio â phobl, cymunedau a phartneriaid.	23, 24, 25, 26, 27, 30